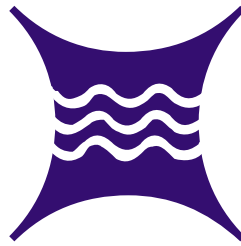

PRITARTA

Šakių rajono savivaldybės tarybos

2021 m. balandžio 23 d. sprendimu Nr. T-140

**UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ
„ŠAKIŲ VANDENYS“**

**METINIS PRANEŠIMAS
2020 m.**

Šakiai, 2021 m.

TURINYS

1. AKCINIS KAPITALAS, AKCININKAS
2. BENDROVĖS VALDYMAS
3. VALDYMO STRUKTŪRA
4. PAGRINDINĖ ĮMONĖS VEIKLA
 - 4.1. Veiklos apimtys
 - 4.2. Vandens tiekimas
 - 4.3. Vandens kokybė
 - 4.4. Gedimai tiekiant vandenį
 - 4.5. Nuotekų tvarkymas
 - 4.6. Gedimai tvarkant nuotekas
 - 4.7. Perteklinis dumblas
5. VEIKLOS REZULTATŲ ANALIZĖ
 - 5.1. Pajamos
 - 5.2. Sąnaudos
 - 5.2.1. pagrindinės veiklos sąnaudų struktūra
 - 5.2.2. veiklos sąnaudos
 - 5.2.3. pardavimų sąnaudos
 - 5.2.4. mokesčiai
 - 5.2.5. kitos veiklos sąnaudos
 - 5.2.6. finansinės veiklos sąnaudos
 - 5.3. Pelnas (nuostolis)
 - 5.4. Pirkėjų skolos
6. SKOLOS
 - 6.1. Finansinės skolos
 - 6.2. Skolos tiekėjams
7. KITA VEIKLA
8. ĮGYVENDINAMI PROJEKTAI, MATERIALUSIS TURTAS
9. PLANAI 2020 m.

1. AKCINIS KAPITALAS, AKCININKAS

UAB „Šakių vandenys“ (toliau – Bendrovė), buvusi specialiosios paskirties uždaroji akcinė bendrovė „Šakių vandenys“, įsteigta Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka, 1991 m. rugpjūčio 1 d. reorganizavus Šakių valstybinę vandens tiekimo įmonę. Bendrovė įsteigta ir veikia vadovaudamasi Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, bendrovės įstatais, Lietuvos Respublikos įmonių įstatymu ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais bei norminiais aktais, kurie reguliuoja įmonių veiklą. Bendrovės buveinės adresas: V. Kudirkos g. 62, Šakiai. Pakeitus įmonės pavadinimą, nuo 2003 m. spalio 3 d. pasikeitė ir įmonės įregistravimo Nr. AB 03-10.

Nuo 2004 m. spalio 20 d. įmonei suteiktas naujas įmonės kodas – 174264880. Įmonės įregistravimo Juridinių asmenų registre Registravimo pažymėjimo Nr. 005919.

Bendrovės finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

Paskutinį kartą įstatai buvo įregistruoti 2018 m. lapkričio 23 d. Juridinių asmenų registre dėl įstatinio kapitalo didinimo. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo padidintas iki 4 330 181,69 Eur, išleidžiant 172 413 rajono savivaldybei priklausančių paprastųjų vardinių akcijų. Padidinus įstatinį kapitalą, Šakių rajono savivaldybė, vienintelė įmonės akcininkė, turi 14 931 661 vnt. paprastųjų vardinių 0,29 Eur nominalios vertės akcijų.

Bendrovė yra Lietuvos vandens tiekėjų asociacijos (LVTA) narė.

2. BENDROVĖS VALDYMAS

Iki 2009 m. bendrovės valdymo organai buvo visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir administracijos vadovas. 2008-09-10 Šakių rajono administracijos direktoriaus įsakymu Nr. AT-1434 įmonės direktoriui buvo pavesta parengti bendrovės įstatų pakeitimus, panaikinant kolegialų valdymo organą – bendrovės valdybą ir paliekant tik vienasmenį valdymo organą – bendrovės vadovą.

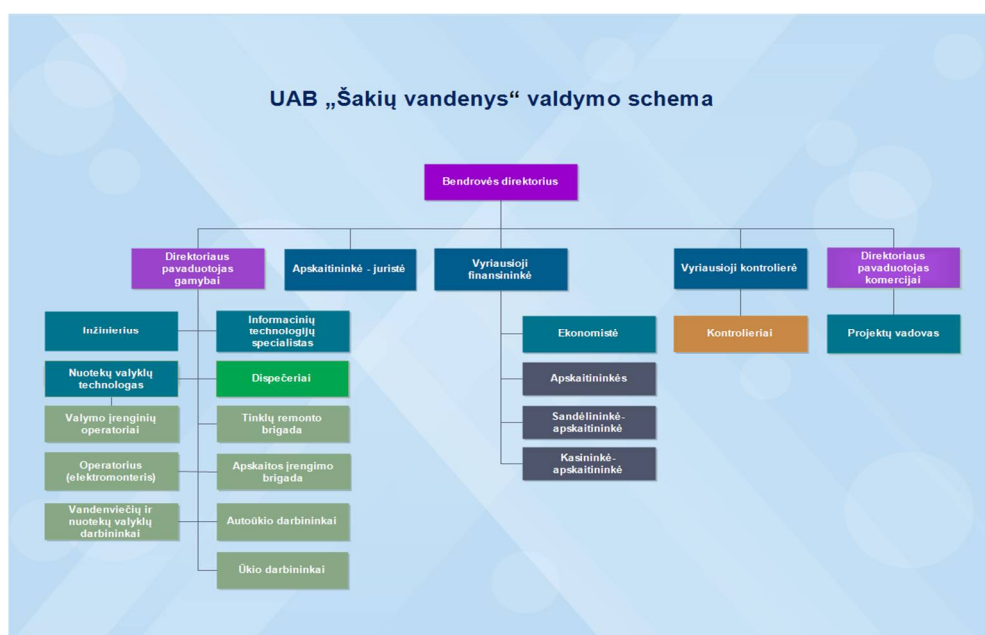
Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 48 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 37 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimu juo įstatymo 12 straipsnio 2 dalimi bei 23 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 567 „Dėl savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo akcinėse bendrovėse ir uždarosiose akcinėse bendrovėse“ 2.1 ir 2.2 punktais, rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2007 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. AT-889 (rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2014 m. spalio 2 d. įsakymo Nr. AT-953 redakcija) patvirtintų Atstovavimo savivaldybei bendrovėse taisyklių 3 punktu bei uždarosios akcinės bendrovės „Šakių vandenys“ įstatų 14 punktu. Šakių rajono

savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. AT-887 nuo 2015 rugsėjo 16 d. UAB „Šakių vandenys“ direktoriumi paskirtas Kęstutis Vilkauskas.

Direktorius yra vienasmenis bendrovės valdymo organas, kurio pagrindinis uždavinys – įgyvendinti bendrovės organų numatytą veiklos strategiją, organizuoti ir vykdyti gamybinę bei komercinę veiklą, užtikrinti šios veiklos pelningumą, tinkamą bendrovės turto naudojimą, jo saugojimą ir gausinimą.

3. VALDYMO STRUKTŪRA

2020 m. valdymo struktūra:

2020 m. gruodžio 31 d. įmonėje dirbo 47 darbuotojai.

Vidutinis įmonės sąraše esančių darbuotojų skaičius 2017 m. – 57, 2018 m. – 54, 2019 m. – 52, 2020 m. – 48 darbuotojai.

4. PAGRINDINĖ ĮMONĖS VEIKLA

4.1. Veiklos apimtys

Uždaroji akcinė bendrovė „Šakių vandenys“ yra licencijuota geriamojo vandens tiekėja ir nuotekų tvarkytoja Šakių rajono savivaldybės teritorijoje.

UAB „Šakių vandenys“ veiklos kryptis – teikti kokybiškas geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo paslaugas vartotojams, užtikrinant jų prieinamumą rajono gyventojams, įmonėms bei organizacijoms, patiriant mažiausias išlaidas ir padarant minimalią žalą aplinkai.

Įmonės pagrindiniai tikslai:

1. Aprūpinti rajono vartotojus kokybišku geriamuoju vandeniu.

2. Mažinti aplinkos taršą tvarkant buitines nuotekas, jungiant naujus vartotojus prie centralizuotų nuotekų surinkimo tinklų.
3. Vykdyti paviršinių nuotekų tvarkymą Šakių rajono savivaldybės teritorijoje.
4. Plėsti įmonės veiklą, tiesiant naujus vandentiekio ir nuotekų tinklus, pajungiant naujus vartotojus.
5. Siekti stabilios finansinės įmonės būklės.
6. Gerinti darbo kokybę, sudarant tinkamas sąlygas našiam darbuotojų darbui.

4.2 Vandens tiekimas

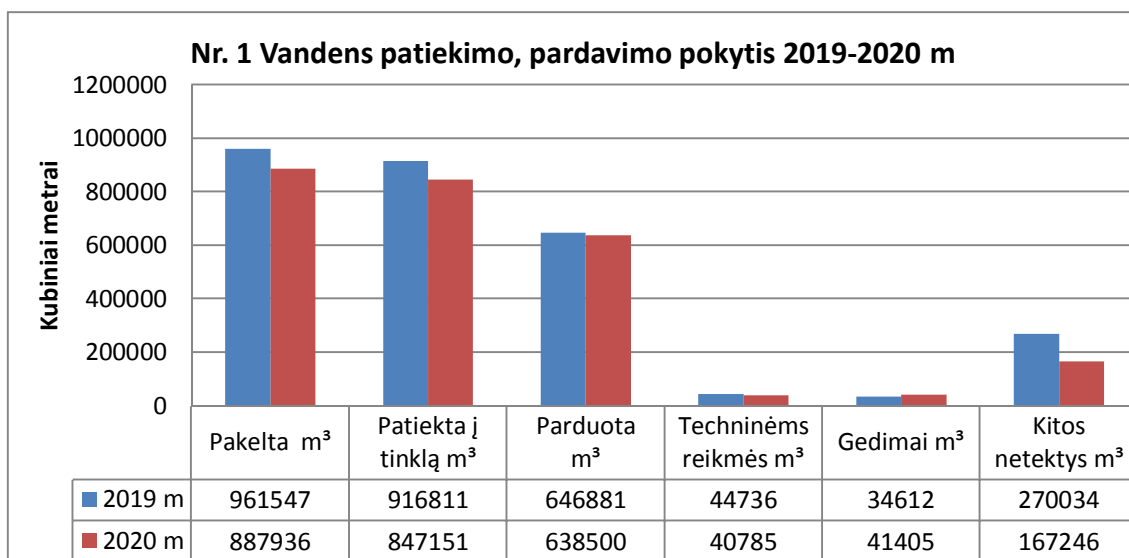
Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis, 2021 metų pradžioje Šakių rajono savivaldybės teritorijoje išankstiniais duomenimis gyveno 26 tūkst. gyventojų. Centralizuota vandens tiekimo sistema naudojasi apie 75 % gyventojų.

Įmonė eksploatuoja 68 vandenvietes. Kai kurios jų nuo centrinės būstinės nutolusios net 35 kilometrų spinduliu. Vandenvietėse yra sumontuota 111 giluminių siurblių. Vandens ruošimui įrengti 16 vandens gerinimo įrenginiai.

Remiantis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos siūlomu vandentvarkos bendrovių grupavimu pagal vandens paslaugų pardavimo apimtį, UAB „Šakių vandenys“ priskiriami IV grupei, kai pardavimai yra nuo 501 iki 900 tūkst. m³ per metus.

2020 metais geriamojo vandens buvo pakelta 887 936 m³, vartotojams patiekta 847 151 m³, parduota 638 500 m³, arba 75,37 % nuo patiekto į tinklą vandens kiekio. Techninėms reikmėms (gerinimo įrenginių filtrų, trasų plovimai) sunaudota 40 785 m³, arba 4,6 % nuo pakelto vandens kiekio. Gedimų atveju įmonė prarado 41 405 m³, arba 4,7 % nuo pakelto vandens kiekio, kitos netektys – 167 246 m³, arba 18,8 % nuo pakelto vandens kiekio.

Diagramoje Nr. 1 pateikiama patiekto, parduoto, techninio vandens, prarasto gedimų atveju ir dėl kitų netekčių vandens dinamika 2019-2020 metais.

Pateiktoje lentelėje matosi vandens pardavimo pokytis 2019-2020 metais.

	2019 m	2020 m	Pokytis kub.	Pokytis %
Pakelta m ³	961547	887936	-73611	-8,29
Patiekta į tinklą m ³	916811	847151	-69660	-8,22
Parduota m ³	646881	638500	-8381	-1,31
Techninėms reikmėms m ³	44736	40785	-3951	-8,83
Gedimai m ³	34612	41405	6793	16,41
Kitos netektys m ³	270034	167246	-102788	-61,46

Kaip matyti iš pateiktų duomenų diagramoje ir lentelėje, lyginant ataskaitinių ir praėjusių metų duomenis, galima teigiamai vertinti tai, kad vandens kėlimas sumažintas 73,6 tūkst. m³, techninėms reikmėms vandens poreikis sumažėjo 3,9 tūkst. m³. Kitos netektys, kurių priežasčių negalima įvardinti (galime daryti tik prielaidas, jog tai – nedeklaravimas, vagystės, smulkūs gedimai) sumažėjo 102,7 tūkst. m³.

Vandens pardavimas, lyginant ataskaitinius ir praėjusius metus, praktiškai išliko tame pačiame lygmenyje – sumažėjimas tik 1,29 %, arba 8,3 tūkst. m³ mažiau nei 2019 metais.

Ataskaitiniais metais praradimai dėl gedimų ir kitos netektys sudarė 208,6 tūkst. m³ nuo viso patiekto vandens ir nors lyginant ataskaitinius ir praėjusius metus šiuos nuostolius pavyko sumažinti beveik 96 tūkst. m³, bet šios netektys siekia 23% nuo viso kiekio.

Apie veiksnius, kurie įtakojo šiuos skaičius, smulkiau informuojama tolimesniuose ataskaitos skyriuose.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas įpareigoja vandens tiekėją įrengti pirkimo pardavimo vietoje geriamojo vandens apskaitos prietaisą, o abonentai, kuriems nėra

techninės galimybės jo įrengti, už patiektą geriamąjį vandenį ir (arba) suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas atsiskaito pagal savivaldybėje nustatytą vidutinį suvartojamo geriamojo vandens kiekį.

Ataskaitinių metų pabaigoje (kaip ir praėjusių) buvo 143 vartotojai (2018 m. – 257, 2017 m. – 365 vartotojai be apskaitos prietaisų), kuriems sunaudotas vandens kiekis skaičiuojamas pagal vidutinę vandens sunaudojimo normą.

4.3. Vandens kokybė

Geriamojo vandens kokybės kontrolė vykdoma pagal suderintą ir patvirtintą Valstybinės maisto veterinarijos tarnybos geriamojo vandens priemonių planą (toliau Planą). Pagal Planą UAB „Šakių vandenys“ vienoje vandenvietėje privalo keturis kartus per metus (kartą per ketvirtį) iširti mikrobinius A grupės rodiklius ir per metus vieną kartą – toksinius (cheminius) B grupės rodiklius ir iki kitų metų sausio pabaigos pateikti ataskaitą Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai apie atliktus tyrimus ir jų rezultatus. Iš pateiktos tyrimų ataskaitos matyti, kad 2020 m. viešai tiekiamo vandens mikrobiologinio, toksinio užterštumo atvejų nebuvo, tačiau tik 6 UAB „Šakių vandenys“ vandenviečių (Kriūkų, Plokščių, Mikytų, Veršių, Barzdų, Katilių) tiekiamas vanduo atitinka Lietuvos higienos HN 24:2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimus“

Ataskaitiniais metais nustatyti tik vandens indikatorinių rodiklių neatitikimai 62 UAB „Šakių vandenys“ vandenvietėse „**Indikatorinis rodiklis** – mikrobinis, cheminis ar fizikinis rodiklis, tiesiogiai nesietinas su kenksmingu poveikiu žmonių sveikatai, tačiau integraliai atspindintis gamtinio (žalio) vandens savybes, geriamojo vandens ruošimo ir tiekimo technologiją. Jis kontroliuojamas, kad būtų galima rasti geriamojo vandens saugos ir kokybės pažeidimo požymius, įspėti apie pavojų ir imtis atitinkamų priemonių“.

Šiuos nukrypimus nuo higienos normos galima paaiškinti tuo, kad Šakių rajone vyrauja geležingi, mineralų prisodrinti vandeningieji sluoksniai, todėl geriamojo vandens tarša geležies ir kitais junginiais yra didelė. Tirpiems divalentės geležies junginiams sąveikaujant su oro deguonimi, gaminasi mažai tirpus rusvos spalvos trivalentės geležies hidroksidas. Vanduo tampa rusvas ir drumstas, blogėja jo skonis. Šios drumzlės patenka ir į buitinę techniką, santechnikos įrenginius. Geležingam aeruotam vandeniui tekant vamzdynais, juose pradeda kauptis gelžbakterės, mobilizuojančios trivalentės geležies hidroksidą. Kaupiantis šiems dariniams, mažėja vamzdynų skersmuo, pralaidumas. Bakterijų veiklos produktai gali suteikti vandeniui nemalonų kvapą.

Šešiolikoje vandenviečių yra sumontuoti vandens gerinimo įrenginiai (toliau VGI), kurie pašalina vandenyje esančią geležį. Šių įrenginių darbo principas – esančią divalentę geležį prisodrinus deguonimi paversti trivalentės geležies hidroksidu, kuris išsiskiria kietomis geležies dalelėmis. Jas mes ir matome nusėdusias indo dugne, jei geležies prisodrintas vanduo pastovi taroje, sureaguoja su deguonimi.

Geriamojo vandens kokybei užtikrinti įmonė skyrė ir skiria ypatingą dėmesį, jei vandenviečių monitoringui, išvalomų nuotekų ir geriamojo vandens kokybei sekti 2017 m. sąnaudų patirta 23,6 tūkst. Eur 2018 m. – 28,9 tūkst. Eur. 2019 atitinkamai ši suma didėjo iki 37,7 tūkst. Eur. 2020 m. šiai kokybės užtikrinimo priemonei išleista 43,2 tūkst. Eur, iš kurių 75 %, arba 32,5 tūkst. Eur, buvo sumokėta UAB „Eurofins Labtarna Lietuva“ laboratorijai už geriamojo vandens tyrimus.

Vandenvietėse, kuriose nustatyti neatitikimai geriamojo vandens higienos normai HN 24:2017, suderinus priemonių planą gautas leidimai 3 metams (su galimybe pratęsti +3+3) laikinai nukrypti nuo viešai tiekiamo geriamojo vandens kokybės rodiklių.

Geriamojo vandens kokybei gerinti ataskaitiniais metais įmonė atliko šiuos darbus: Dabitu km. vandens tinklus prijungė prie Gelgaudiškio vandenvietės, kurios vanduo atitinka higienos normą HN 24:2017, tad 36 šio kaimo gyventojai pradėjo gauti kokybiškesnes paslaugas. Kidulių gyventojams metų pabaigoje pradėtas tiekti vanduo, prieš tai pagerinus jo kokybę pastatytuose pagal Europos Sąjungos finansuojamą projektą vandens gerinimo įrenginiuose, taip beveik 600 gyventojų tiekiamo vandens kokybę pradėjo atitikti nustatytus higienos reikalavimus. Taip pat prie jau minėtų VGĮ prijungtas Kaimelio km., įrengiant 400 m. vandens tiekimo liniją. Ji apjungė Kidulių ir Kaimelio kaimus, taip pagerėjo 100 šio kaimo gyventojų vandens kokybė.

Tai leido 2020 m. pradžioje eksploatuojamų vandenviečių kiekį nuo 74 sumažinti iki 68, tai teigiamai atsilieps ne tik tiekiamos paslaugos kokybei, bet leis taupyti įmonės lėšas vandenviečių priežiūros, vandens tyrimų, elektros sąnaudų srityse. Vienos vandenvietės geriamojo vandens tyrimai kainuoja apie 500 Eur per metus.

4.4. Gedimai tiekiant vandenį

Lietuvos vandens tiekimo įmonėse vidutinės netektys yra apie 30%. UAB „Šakių vandenys“ skirtumas tarp pakelto ir deklaruoto ataskaitiniai metais 28 % (2019 m. 31%). Pagal netektis bendrovė yra per vidurį tarp Lietuvos įmonių, tačiau tai reiškia, jog kas trečias litras vandens yra ne parduodamas, o prarandamas.

Įmonė eksploatuoja per 466 km įvairaus diametro ir iš įvairių medžiagų pagamintų vandentiekio linijų. Tik 96,5 km (21% visų tinklų) yra inventorizuoti. Likusi dalis – 369,5 km, neinventorizuoti, nežinoma jų tiksli vieta, todėl ieškant gedimo vietos, prarandamas laikas, didėja gedimų šalinimo kaštai, prarandamo vandens kiekiai.

Didžioji UAB „Šakių vandenys“ eksploatuojamų vandentiekio tinklų dalis paklota daugiau kaip prieš 40 metų ir jų nusidėvėjimas siekia apie 70%. Vamzdynai pakloti iš paprastojo ketaus ar plieno, nekondicinio polietileno, sujungti metaliniais intarpais suveržiant viela. Šios medžiagos neatsparios vandens ir aplinkos poveikiams, greitai yrančios, tai turi įtakos dideliame gedimų skaičiui vandens tiekimo linijose.

2020 m. įvairiose Šakių rajono vietose įvyko 562 gedimai vandentiekio linijose, atitinkamai 2018 m. 621 gedimai, 90 % gedimų likvidavimui buvo reikalinga sunkiasvorė įmonės technika.

Vienas iš įmonės prioritetinių tikslų – vandens praradimų mažinimas dėl gedimų. Dar 2017 m. įmonės darbuotojai pradėjo kartą per savaitę fiksuoti vandenvietėse esančių skaitiklių rodmenis. Gauti duomenys analizuojami (lyginamas pakelto vandens kiekis su aptarnaujamų vartotojų skaičiumi) prioriteto tvarka darbuotojai siunčiami į tuos taškus, kuriuose pakelto vandens kiekis viršija 10 m³ vienam vartotojui per mėnesį. Šis darbas tęsėsi ir 2020 m., tai leido ataskaitiniais metais vandens kėlimą iš eksploatuojamų vandenviečių sumažinti 73,6 tūkst. m³, pardavimą išlaikant panašiam lygyje, tik 8,3 tūkst. m³ mažiau nei praėjusiais metais.

4.5. Nuotekų tvarkymas

Bendrą įmonės nuotekų tvarkymo sistemą sudaro 168 km trasų, 67 nuotekų siurblynės, 4 nuotekų kėlyklos ir 16 valymo įrenginių, iš kurių Veršių NV maža, iki 3 m³ per parą, ir jai taršos leidimas nereikalingas.

2020 m. centralizuota nuotekų tvarkymo paslauga rajone naudojasi apie 48 % Šakių rajono savivaldybės gyventojų, o 2019 m. naudojosi apie 46 % gyventojų.

Pagal įgyvendintus ir vykdomus projektus vis daugiau vartotojų turi galimybę naudotis centralizuota nuotekų tvarkymo paslauga, dėl to surinktų ir išvalytų nuotekų kiekiai didėja:

2016 m. – 361,8 tūkst. m³

2017 m. – 374,8 tūkst. m³

2018 m. – 396,8 tūkst. m³

2019 m. – 399,5 tūkst. m³

2020 m. – 415,3 tūkst. m³.

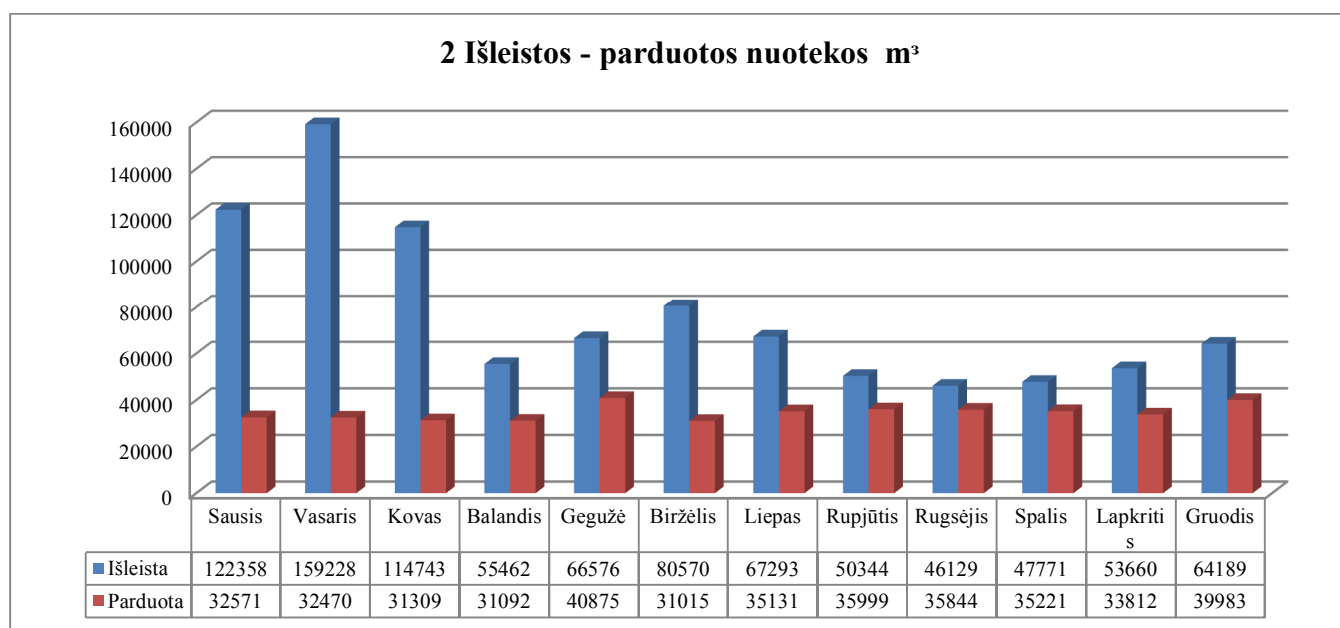
Nuotekų tvarkymo sistemų infrastruktūra, kaip ir ankstesniais metais, 2020 m. išliko nepakitusi ir atsispindi pateiktoje lentelėje.

Nr.	NTS	NT m	NS ir NK	NVĮ
1	Šakių	51606	19	1
2	Valiulių	532	1	1
3	Kudirkos Naumiesčio	36517	15	1
4	Panovių	3878	1	1
5	Gelgaudiškio	14960	6	1
6	Lukšių	16228	4	1
7	Lekėčių	5909	3	1
8	Griškabūdžio	14834	5	1
9	Degutinės	2800	2	1
10	Baltrušių	1200	1	1
11	Žvirgždaičių	4628	2	1

12	Kidulių	5841	2	1
13	Plokščių	10138	2	1
14	Kriūkų	6117	4	1
16	Veršių			1
	Visos NTS	175778,8	67	16

Viena iš pagrindinių problemų nuotekų valymo srityje yra žymus skirtumas tarp išvalytų ir apmokėtų nuotekų. Ataskaitiniais metais išleista 928,3 tūkst. m³ nuotekų, iš jų 415,3 tūkst. m³ buvo apmokėta. Dar apie 7,3 tūkst. m³ į Šakių miesto valyklą buvo pristatyta asenizacine mašina, kuri pritaikyta nuotekų išvežimui iš išgriebimo duobių. Kartu su atvežtomis nuotekomis 2019 m. bendrovė pardavė 422,6 tūkst. m³, o tai yra tik 45,5% nuo viso išleisto kiekio. Iš pateiktų duomenų matyti, jog infiltracija 2020 m. sudarė 54,5% (2018 m. –53%) nuo viso išvalyto nuotekų kiekio.

Iš dalies didelę infiltraciją galima paaiškinti nusidėvėjusiu eksploatuojamų nuotekų vamzdynu. Tačiau reikia nepamiršti, kad didelę infiltraciją į nuotekų vamzdynus galima pagrįsti lietaus vandens patekimu. Pateiktoje diagramoje paaiškinama, kaip kito išvalytų nuotekų kiekiai mėnesiais, esant lietingam ir sausam periodui (žr. diagramą Nr.2).

Kaip matyti diagramoje, išleistų ir parduotų nuotekų kiekiai atspindi tuo metu vyraujančius orus. Mėnesiais pasižyminčiais padidėjusiu kritulių kiekiu infiltracija žymiai padidėja ir atitinkamai sausu metų laiku mažėja. Tai rodo, jog didelė dalis paviršinio vandens buitinių nuotekų tinklais patenka į valyklas, tai įtakoja didesnes elektros sąnaudas, greitesnį įrenginių susidėvėjimą ir kt. Dalis infiltracijos yra momentinė, kuri atsiranda kuomet lietaus ar tirpstančio sniego vanduo nuo stogų,

kiemų yra pajungiami į nuotekų surinkimo tinklus. Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentas įpareigoja paviršines nuotekas tvarkyti atskirai nuo buitinių, ir jų išleidimas į buitinių nuotekų tvarkymo sistemas yra draudžiamas. Ypač tai juntama, kai iškrinta gausus kiekis kritulių. Todėl 2020 m. vienas iš svarbesnių darbų buvo šių nelegalių paviršinių nuotekų pajungimų išsiaiškinimas ir atjungimas. Tam įmonė įsigijo sausų dūmų generatorių, kurio pagalba bus tikrinama, ar gyventojai neprijungia nuo jų nuosavybės teise valdomų teritorijų susidarantį paviršinį vandenį į UAB „Šakių vandenys“ valdomus buitinių nuotekų tinklus. 2020 m. buvo tikrinami Lukšių ir Lekėčių buitinių nuotekų tinklai. Lukšiuose rasta 21, Lekėčiuose – 5 nelegalūs paviršinių nuotekų pajungimai į buitinių nuotekų nuotakyną, visiems sklypų savininkams įteikti perspėjimai dėl netinkamai tvarkomų paviršinių nuotekų su reikalavimu atjungti nuo buitinių nuotekų infrastruktūros. Reikia pastebėti, kad visi gyventojai gan geranoriškai reagavo į perspėjimus ir per nurodytus terminus atsijungė paviršinių nuotekų tinklus nuo buitinių nuotekų infrastruktūros. Paviršinių nuotekų nelegalių pasijungimų paiešką įmonė tęs ir ateityje.

4.6. Gedimai tvarkant nuotekas

Kaip ir praėjusiais, taip ir ataskaitiniais metais UAB „Šakių vandenys“ gavo per 200 pranešimų apie įvairius nuotekų kanalizacijos linijų ar kitus gedimus. Daugiausia jų buvo dėl užsikūšusių vamzdžių. Pasitaikė įgriuvusių šulinių, siurblių gedimų, gedimų dėl elektros tiekimo sutrikimų. Nuo 2014 m. įmonė įsigijo ir eksploatuoja dvi asenizacines mašinas 5 m³ ir 12 m³ bei automobilį su vamzdžių praplovimo įranga (hidrodinaminė mašina). Šie automobiliai žymiai palengvina darbą eksploatuojant buitinių ir lietaus nuotekų tinklus, taip pat įgalina nuolat prižiūrėti juos praplaunant, tai mažina šių tinklų užsikimšimą. Tuo pačiu nesudaromi nepatogumai vartotojams, kurie naudojami centralizuota nuotekų surinkimo ir tvarkymo paslauga. Taip pat gyventojams, turintiems išgriebimo duobes ar individualias buitinių nuotekų valyklas, įmonė gali pasiūlyti nuotekų ar perteklinio dumblo išvežimo paslaugą.

Ataskaitiniais metais iš nuotekų surinkimo ir išvežimo paslaugos bendrovė uždirbo 35,7 tūkst. Eur (2019 m. - 30,6, 2018 m. – 27,9 tūkst. Eur), iš tinklų priežiūros paslaugos vartotojams priklausančiose valdose kaip ir pernai uždirbta 9,2 tūkst. Eur pajamų.

Lyginant ataskaitinių ir praėjusių metų gautas sumas, iš šių veiklų gauta 5,1 tūkst. Eur daugiau. Džiugu tai, jog didėja nuotekų surinkimo ir išvežimo paslaugos kiekiai, tai atspindi didėjančios iš šios veiklos gautos pajamos. Vadinasi, vis mažesni kiekiai buitinių nuotekų patenka į aplinką.

Buitinių nuotekų valyklos bei siurblinės reikalauja itin didelės priežiūros, gedimo atveju gali būti užteršti priimtuvai, vandens telkiniai, į kuriuos išleidžiamos išvalytos nuotekos. Atsakingi už šių

įrenginių darbą įmonės darbuotojai vykdo nuolatinę jų priežiūrą ir, esant įtarimui dėl galimo gedimo, imasi atitinkamų veiksmų jo pašalinimui. Nors 20 m. valymo įrenginiuose įvyko įvairaus pobūdžio ir sudėtingumo gedimų, tačiau jokios kenksmingos medžiagos į aplinką nepateko ir atvejų apie padarytą žalą gamtai nebuvo fiksuota.

4.7. Perteklinis dumblas

Didėjantis prisijungusių vartotojų prie centralizuotų nuotekų surinkimo tinklų skaičius nuteikia optimistiškai, šie vartotojai buitines nuotekas tvarko tinkamai, nuotekos nepapuola į aplinką ir neteršia jos. Daugelio eksploatuojamų NVĮ technologijose susidariusį perteklinį dumblą numatyta pervežti į Šakių NVĮ kur jis apdorojamas, sausinamas ir vežamas sandėliavimui į atviras aikšteles. Šakių NVĮ sandėliuojamas dumblas atitinka II kategoriją ir yra tinkamas kultūrų tręšimui, dirvožemio atstatymui. Problema ta, kad nusaustas jis sandėliuojamas atvirose aikštelėse ir dėl kritulių tampa skystos konsistencijos, o tai labai apsunkina jo transportavimą į tręšimo vietas ir apdirbimą, kaip tik dėl šios priežasties ūkininkai atsisako naudoti dumblą dirvos tręšimui.

2018 m. pagal parengtas UAB „Ekonovus“ technines rekomendacijas įmonė įsirengė drenažinę aikštelę ir 2019 m. pradžioje įsigijo filtravimo maišus (6 vnt.), o tų pačių metų balandžio mėnesį pradėta biologinį dumblą sausinti šiais maišais. Šios technologijos privalumai –palyginti nedidelės investicijos, greitas įdiegimas, nesklinda kvapai, tačiau šis dumblo sandėliavimo būdas reikalauja nemažų plotų aikštelės įrengimui, o tai riboja tolimesnę dumblo sandėliavimo plėtrą šiuo būdu. Ataskaitiniais metais užpildžius maišus, perteklinis dumblas vėl pradėtas krauti į atviras aikšteles.

2020 m. liepos 16 d. įsigaliojo nauja Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių redakcija, kurioje yra nauja specialioji dalis „Kvapų valdymas“. Ja vadovaujantis, nuo 2022 m. sausio 1 d. atvirose aikštelėse perteklinį dumblą galima sandėliuoti ne ilgiau kaip vienerius metus, kitu atveju reikalinga įrengti (renovuoti esančias) į uždaro tipo aikšteles su kvapų rinkimo, utilizavimo įranga. Visos įmonės eksploatuojamos dumblo saugojimo aikštelės neatitinka keliamų naujų reikalavimų, todėl ypatingai svarbu 2021 m. spręsti perteklinio dumblo

problema, panaudojant jį kompostavimui ar dirvų tręšimui, dirvožemio atstatymui. Ataskaitinių metų pabaigoje keletas ūkininkų susidomėjo ir išreiškė sutikimą panaudoti Šakių valymo įrenginiuose sandėliuojamą perteklinį dumblą dirvų tręšimui, todėl dar 2020 m. įmonė pradėjo tręšimo plano derinimo darbus.

VEIKLOS REZULTATŲ ANALIZĖ

Bendrovės pagrindinė veikla – požeminio vandens gavyba, jo gerinimas ir tiekimas, nuotekų surinkimas ir išvalymas.

2015 m. rugsėjo 29 dieną Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, įvertinus technologinį, vadybinį ir finansinį pajėgumą, išdavė įmonei geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją „Šakių vandenys“ geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugomis aprūpina Šakių rajono vartotojus.

5.1. Pajamos

2020 m. iš vandens tiekimo gauta 620 284 Eur, iš nuotekų tvarkymo paslaugos 501 221 Eur pajamų, 144 614 Eur abonentinio mokesčio ir 24 793 Eur iš paviršinių nuotekų tvarkymo. Iš viso 2020 m. buvo gauta 1 470 342 Eur, t. y. 86,1 % visų įmonės gautų pajamų sudarė pajamos iš pagrindinės įmonės veiklos.

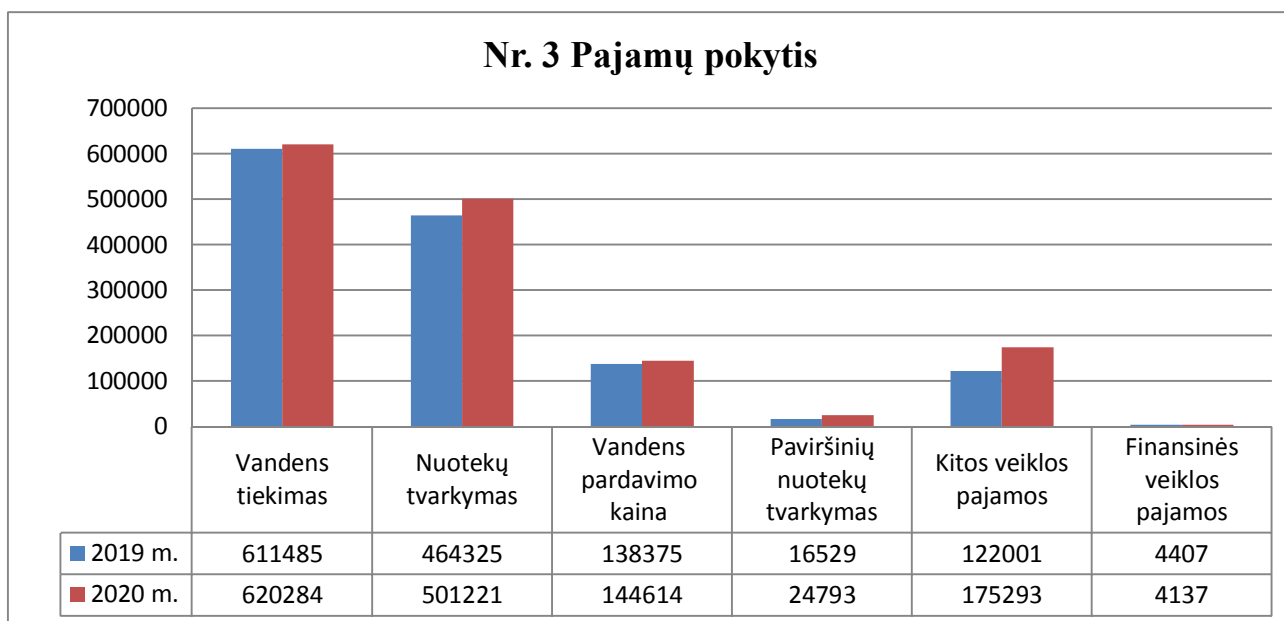
Atitinkamai 2019 m. įmonė uždirbo 611 485 Eur, iš vandens tiekimo, 464 325 Eur, iš nuotekų tvarkymo, 138 375 Eur abonentinio mokesčio, 16 529 Eur gavo paviršinių nuotekų tvarkymui, tai sudarė 89,5 % nuo visų įmonės gautų pajamų.

Toliau pateikiame pajamų struktūros lentelę:

PAJAMŲ ŠALTINIAI	2019 m.	2020 m.	Pokytis %
Vandens tiekimas	611485	620284	1,44
Nuotekų tvarkymas	464325	501221	7,95
Vandens pardavimo kaina	138375	144614	4,51
Paviršinių nuotekų tvarkymas	16529	24793	50,00
Kitos veiklos pajamos	122001	175293	43,68
Finansinės veiklos pajamos	4407	4137	-6,13
Iš viso	1357122	1470342	8,34

Ataskaitiniais metais pajamos iš vandens tiekimo sudarė 42,2 % (2019 m. 45 %), nuotekų tvarkymo 34,1% (2019 m. 34,2%), vandens pardavimo kainos 9,84% (2019 m. 10,2%), kitos veiklos pajamos 11,9% (2018 m. 9%), finansinės veiklos pajamos 0,3% (2019 m. 0,3%), paviršinių nuotekų tvarkymas 1,7% (2019 m. 1,3%) nuo visų įmonėje gautų pajamų.

Pateikiamoje diagramoje matyti pajamų pokyčiai per vienerius metus (žr. diagramą Nr. 3)

2020 m. pajamos iš vandens tiekimo didėjo 8,8 tūkst. Eur, tai sudarė 1,4% pajamų augimą iš vandens tiekimo sektoriaus.

Nuotekų tvarkymo pajamų lyginant su 2020 m. augimas 36.9 tūkst. Eur, t. y. 7,9 % didėjimas.

Pajamos, gautos iš vandens pardavimo kainos, padidėjo 4,5 %.

Pajamos iš kitos ir finansinės veiklos ataskaitinius metus lyginant su praėjusiais metais padidėjo 53.3 tūkst. Eur.

Kaip ankstesniais, taip ir ataskaitiniais metais patvirtintas 0,23 Eur (be PVM)/ m³ mokestis už išleistas paviršines nuotekas į įmonės eksploatuojamus ir prižiūrimus šių nuotekų tinklus nebuvo taikomas. Atkreiptinas dėmesys, jog Šakių rajono savivaldybės administracija 2020 m. apmokėjo 24.8 tūkst. Eur už paviršinių nuotekų išleidimą nuo bendrųjų plotų.

5.2. Sąnaudos

Ataskaitiniais metais UAB „Šakių vandenys“ patyrė 1 522 680 Eur sąnaudų. Toliau pateikiama sąnaudų struktūros 2020 m. lentelė.

SĄNAUDOS	Eur
Pagrindinės veiklos (pardavimo savikaina)	1 017 792
Veiklos sąnaudos (darbo užmokestis, Sodros mokestis, elektros energijos sąnaudos, kitos išlaidos)	188 890
Pardavimo sąnaudos (darbo užmokestis, Sodros mokestis, kitos išlaidos)	156 653
Mokesčiai	53 213
Kitos veiklos sąnaudos (darbo užmokestis, Sodros mokestis, kitos išlaidos)	92 786
Finansinės veiklos sąnaudos	13 346

Pagrindinės veiklos sąnaudos kaip ankstesniais metais sudarė 67% visų įmonės sąnaudų.

5.2.1. pagrindinės veiklos sąnaudų struktūra

Didžiausią dalį vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo išlaidų pagrindinėje veikloje sudarė darbo užmokestis su socialinio draudimo įmokomis – 40,2 %, arba 408,9 tūkst. Eur.

Antra pagal išlaidas grupėje yra ilgalaikio turto nusidėvėjimo išlaidos, kurios sudaro 25,5% nuo visų pagrindinės veiklos sąnaudų, tai sudarė 259,2 tūkst. Eur. Šios grupės išlaidos lyginant su praėjusiais metais sumažėjo 4,3 tūkst. Eur.

Trečia pagal dydį šioje sąnaudų grupėje yra elektros energijos išlaidos – 15,6%, tai eurais sudarė 158,5 tūkst. lyginant su 2019 m. išlaidomis šioje grupėje jos sumažėjo 21,8 tūkst. Eur. Elektros energijos suvartojimas kiekiu atžvilgiu 2020 metais, lyginant su 2019 m., sumažėjo 54,5 tūkst. kWh.

5.2.2. veiklos sąnaudos

Šios grupės sąnaudos 2020 m. (be mokesčių) siekė 188,9 tūkst. Eur, iš jų darbuotojų darbo užmokestis su soc. draudimo įmokomis sudarė 133,7 tūkst. Eur. Kitos šios grupės sąnaudos: informacinių technologijų ir VĮ „Registrų centras“ paslaugos 11,4 tūkst. Eur, Miško gatvė, Giedručių km. Šakių sav. techninio darbo projekto parengimas 7,2 tūkst. Eur, transporto priemonių privalomasis draudimas 2,3 tūkst. Eur, ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos 0,5 tūkst. Eur, telekomunikacinių ryšių sąnaudos 0,8 tūkst. Eur, auditas 2 tūkst. Eur, mokestis VERT (Valstybinė energetikos reguliavimo tarnyba) komisijai (pagal Geriamojo vandens tiekimo įstatymo 9 str.), 3,3 tūkst. Eur, darbų saugos tarnybos paslauga ir darbo vietų profesinės rizikos vertinimas 5,6 tūkst. Eur, kanceliarinės priemonės 3,4 tūkst. Eur, darbuotojų kvalifikacijos kėlimas 0,8 tūkst. Eur ir kt..

5.2.3. pardavimų sąnaudos

Kaip ir prieš tai buvusioje grupėje didžiąją dalį sąnaudų sudarė darbo užmokestis kontrolierių ir abonentų skyriaus darbuotojams 112,2 tūkst. Eur nuo visų 156,6 tūkst. Eur patirtų šioje grupėje sąnaudų. Kitos sąnaudos: 18,8 tūkst. Eur, ilgalaikio turto nusidėvėjimas, 19,8 tūkst. Eur, įmokų surinkimas bankuose ir kitose sąskaitų apmokėjimo vietose 7 tūkst. Eur.

Siekdama sudaryti kuo geresnes sąlygas vartotojų atsiskaitymui už suteiktas paslaugas, nuo 2020 m. įmonė išplėtė atsiskaitymo galimybę pagal pateiktas sąskaitas: Sudargo k., Pervaznikų k., Griškabūdžio mstl., Lukšių mstl., Miliškių k., Liepalotų k., Plynių k., Lepšių k., Paluobių k. gyventojams, jau nuo 2019 m. rugpjūčio mėnesio vartotojai Gelgaudiškio seniūnijoje, Kudirkos Naumiestyje (daugiabučiai), Šakių mieste (individualūs namai), Girėnų, Valiulių, Bridžių, Giedručių, Duobiškių, Valių, Gotlybiškių, Bizierių ir Prūselių kaimuose galėjo atsiskaityti už pristatytas

sąskaitas. Kaip ir praėjusiais metais sąskaitų spausdinimas įmonei kainuoja apie 200 Eur be PVM per mėnesį, nes buvo atsisakyta vokų paslaugos, o vietoj to sąskaitos yra perlenkiamos ir suklijuojami kraštai, tai užtikrina vartotojo duomenų konfidencialumą, bei atpigina paslaugos kaštus. Vartotojų patogumui raginama atsisakyti popierinių sąskaitų ir perkelti jas į elektroninę erdvę, taip gyventojai ar įmonės operatyviau gauna informaciją apie suteiktas paslaugas, taupomas jų laikas, o svarbiausia taip kiekvienas prisideda prie gamtos išsaugojimo. Jei 2020 m. vidutiniškai buvo spausdinama per 4,6 tūkst. popierinių sąskaitų, tai į nurodytus el. paštus būdavo išsiunčiama dar per 3,3 tūkst. sąskaitų.

5.2.4. mokesčiai

2020 m. mokesčių (be pelno mokesčio) priskaičiuota 53,2 tūkst. Eur, iš to skaičiaus: gamtos išteklių mokestis 39,8 tūkst. Eur, mokestis už aplinkos teršimą iš stacionarių ir mobilių taršos šaltinių 5,5 tūkst. Eur, žemės nuomos mokestis 4,8 tūkst. Eur, nekilnojamojo turto mokestis 1,3 tūkst. Eur.

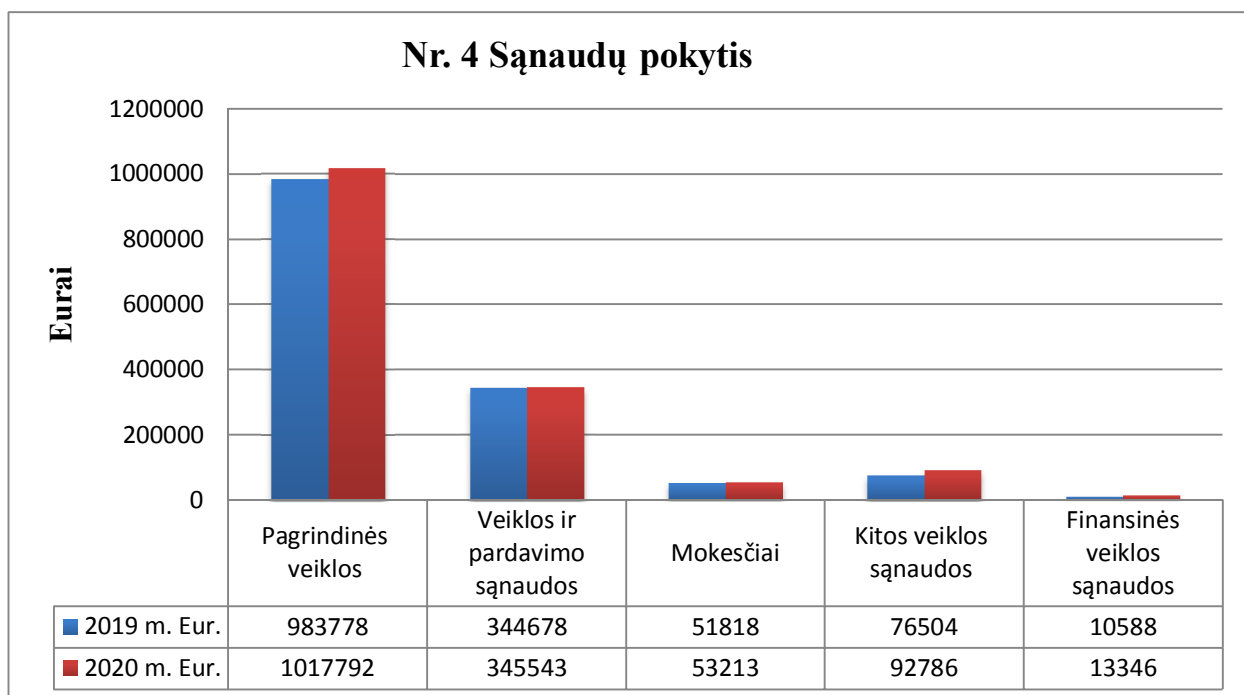
5.2.5. kitos veiklos sąnaudos

Ataskaitiniais metais kitos veiklos sąnaudos sudarė 92,8 tūkst. Eur, darbo užmokestis su soc. draudimu 24,1 tūkst. Eur, remonto medžiagos 19,9 tūkst. Eur, elektros energijos sąnaudos 9,8 tūkst. Eur, IT nusidėvėjimas 5,3 tūkst. Eur, degalai 8,8 tūkst. Eur LVTA nario mokestis 1,8 tūkst. Eur ir kitos sąnaudos, kurios sudaro 22,9 tūkst. Eur. Jos kiekviena atskirai sudaro nedidelę dalį, todėl atskirai neišskiriamos.

5.2.6. finansinės veiklos sąnaudos

Palūkanos už ilgalaikes paskolas yra pagrindinės šios grupės sąnaudos, kurios atitinkamai 2020 m. siekė 8,7 tūkst. Eur. Kitos finansinės sąnaudos yra bankų paslaugos, kurios ataskaitiniu laikotarpiu sudarė 0,9 tūkst. Eur. Baudų, delspinigių sumokėta 3,76 tūkst. Eur, iš kurių 3,74 tūkst. Eur sudarė žalos už nutrauktą šviesolaidį atstatymo darbai.

Toliau pateikiama diagrama, kurioje matyti sąnaudų pokytis per vienerius metus (žr. diagramą Nr.4)

Sąnaudų pokyčių lentelė:

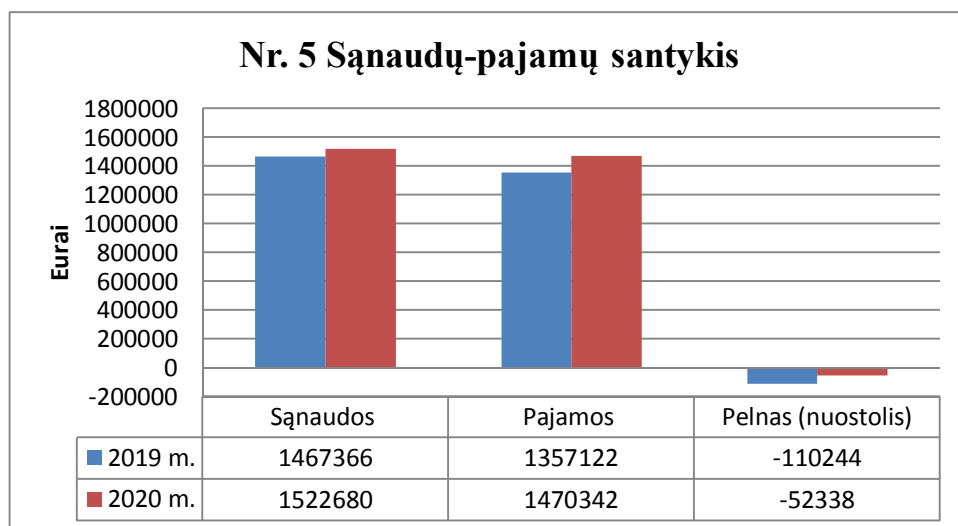
SĄNAUDOS	2019 m.	2020 m.	
	Eur	Eur	Pokytis %
Pagrindinės veiklos	983778	1017792	3,46
Veiklos ir pardavimo sąnaudos	344678	345543	0,25
Mokesčiai	51818	53213	2,69
Kitos veiklos sąnaudos	76504	92786	21,28
Finansinės veiklos sąnaudos	10588	13346	26,05
Iš viso sąnaudų	1467366	1522680	3,77

Ataskaitiniais metais išlaidos padidėjo 55,3 tūkst. Eur, (2019 m.84,08 tūkst. Eur), arba 3,77% (2019 m. 6,38 %). Pagrindinės priežastys – minimalaus atlyginimo didėjimas nuo 2020 m. sausio mėn. Taip pat ataskaitiniais metais atleisti trys pensinio amžiaus darbuotojai, kuriems išmokėta 7,7 tūkst. Eur, išeitinių išmokų, bei 2,4 tūkst. Eur kompensacijų už nepanaudotas atostogas, padidėjo vandens tyrimų sąnaudos, remonto ir kitų medžiagų padidėjimas susijęs su atliktų darbų padidėjimu.

5.3. Pelnas (nuostolis)

2020 m įmonės veiklos rezultatas 52 338 Eur (2019 m. 110 244 Eur) nuostolio.

Toliau pateikiama, kaip kito UAB „Šakių vandenys“ pajamų, sąnaudų santykis ir kaip tai įtakojo įmonės rezultatus 2018–2019 m. (žr. diagramą Nr. 5)

Toliau lentelėje matome pokytį eurai:

	2019 m.	2020 m.	Pokytis
Sąnaudos	1467366	1522680	55314
Pajamos	1357122	1470342	113220
Pelnas (nuostolis)	-110244	-52338	-57906

Kaip matyti iš pateiktos lentelės, 2020 m. įmonė uždirbo 113,2 tūkst. Eur. (8,3%) daugiau nei praėjusiais metais. Sąnaudos, lyginant ataskaitinius metus su praėjusiais, padidėjo 55,3 tūkst. Eur, arba 3,8 % sąnaudų daugiau nei 2019 metais.

Palyginus sąnaudų ir pajamų pokytį ataskaitiniais ir praėjusiais metais, išlaidų augimas buvo 4,5 % mažesnis nei pajamų, tai įtakojo 57,9 tūkst. Eur mažesnę nuostolį nei 2019 m.

Tačiau vertinant, kad ankstesnių metų rezultatas 2019 12 31 buvo 355,1 tūkst. Eur nuostolio, pridėjus 2020 metų rezultatus, iš viso ataskaitinio laikotarpio rezultatas – 407,4 tūkst. Eur nuostolio.

Kalbant apie įmonės finansinius rezultatus atkreiptinas dėmesys į tai, jog 2012 m. įmonei, kaip nepiniginį įnašą, rajono savivaldybė perdavė nuosavybės teise priklausantį turtą, kurio bendra nustatyta rinkos vertė – 2 548 656 Eur 2013 m. Tokiu pat būdu perkainavus buvo perduota į įmonės balansą turto už 652 688 Eur. Taip perduoto turto nusidėvėjimas pagal Verslo apskaitos standartus nėra subsidijuojamas ir patenka į įmonės veiklos rezultatus, kai tuo tarpu, skaičiuojant vandens paslaugų kainas, į tarifą traukiama tik dalis šio nusidėvėjimo. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, mano, kad toks perdavimas, įvertinus turtą rinkos verte, yra ilgalaikio turto perkainavimo rezultatas ir nusidėvėjimą, traukiamą į sąnaudas, pripažįsta tik nuo turto vertės iki perkainavimo. Tą patį turtą įmonė anksčiau eksploatavo pagal Patikėjimo sutartis, pagal kurias turto nusidėvėjimas į veiklos rezultatą nepateko, nes buvo subsidijuojamas. 2019 metais nuo šio turto vertės į sąnaudas prisiskaičiuota apie 169,2 tūkst. Eur nusidėvėjimo, patekusio į veiklos rezultatą.

Ataskaitiniais metais iš viso priskaičiuota 1 416 461 Eur ilgalaikio materialaus turto nusidėvėjimo, iš to skaičiaus 1 133 799 Eur – Europos Sąjungos projektų ir Šakių rajono savivaldybės pagal patikėjimo sutartis subsidijuojamas nusidėvėjimas.

Skaičiuojant nusidėvėjimą ir įmonės veiklos rezultatus, svarbu tai, kad savo prisidėjimu prie projektų Šakių rajono savivaldybė didina uždarnosios akcinės bendrovės „Šakių vandenys“ įstatinį kapitalą. Savivaldybės finansavimas laikomas išankstiniu mokėjimu kapitalui formuoti, vėliau įsigyjant akcijas. Šis iš projektų užpajamuoto turto nusidėvėjimas rajono savivaldybės prisidėjimo dalimi nėra subsidijuojamas ir patenka į veiklos rezultatą kartu su įmonės prisidėjimo dalies nusidėvėjimu.

5.4. Pirkėjų skolos

2020 m. UAB „Šakių vandenys“ teikiamomis geriamojo vandens paslaugomis naudojosi 9584 (2018 m. 9252) vartotojai ir 311 (2019 m. 260) abonentų. Už suteiktas paslaugas vartotojai įmonei yra nemažai įsiskolinę.

Ataskaitiniais metais bendrovė tęsė darbą siekdama pagerinti vartotojams atsiskaitymo už suteiktas paslaugas galimybes, 2020 m. bendrovė išplėtė vartotojų ratą, kuriems sudarė galimybę atsiskaityti už suteiktas paslaugas pagal pateiktą sąskaitą faktūrą. Šiais veiksmais tikimasi suaktyvinti vartotojų sunaudoto geriamojo vandens ir išleistų nuotekų deklaravimą, tuo pačiu įmonei būtų lengviau konstatuoti praradimų priežastis. Vartotojams atsiskaitant šiuo būdu didėja jų įsiskolinimas, suformavus sąskaitą įmonės buhalterinėje apskaitoje vartotojas tampa skolingas, nors atsiskaityti fiziškai negali, dėl sąskaitos spausdinimo, pristatymo terminų tai galima atlikti tik vėliau. Todėl 2020 m. pabaigoje pirkėjų įsiskolinimas išaugo iki 172 tūkst. Eur, kai 2019 m. pabaigoje įsiskolinimas buvo 133 tūkst. Eur, iš to skaičiaus pirkėjų įsiskolinimas už kitas nepagrindinės veiklos paslaugas 23,6 tūkst. Eur.

Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų skolos, lyginant su praėjusiais metais, padidėjo 18%, nuo 125,1 tūkst. Eur iki 148,5 tūkst. Eur, arba gyventojų skolos paskutinę ataskaitinių metų dieną siekė 97,7 Eur (2018 12 31 – 94 tūkst. Eur) padidėjo 3,9%. Tam įtakos turėjo padidėjęs vartotojų atsiskaitymo pagal sąskaitas kiekis, kas padidino išankstinį skaitiklių deklaravimą, taip pat bendrovė gauna avansu sumokėtas įmokas, tai yra ateinančių laikotarpių pajamas, kai gyventojai arba sumoka avansu už paslaugas, arba tiesiog nedeklaruoja skaitiklių rodmenų. Paskutinę ataskaitinių metų dieną jų buvome gavę 15,8 tūkst. Eur (2019 m. 10,1 tūkst. Eur).

Su visais didesnes skolas sukaupusiais vartotojais dirbama nuolat – dalis jų perduoti UAB „Skolų departamentas“, su kitais dirba bendrovės atsakingi darbuotojai (siunčiami įspėjimai, perduodami į teismą, antstoliui). Šie procesai ilgai trunka, apriboti įvairiais įstatymais. Tam tikri finansiniai procesai bendrovės veikloje turi ir tam tikrą periodiškumą. Įmonė tiekia vandenį, o tai

turi būti atliekama nenutrūkstamai, nepriklausomai nuo to, ar už jį sumokėta, ar ne. Stengiamasi susitarti su skolininkais, įteikiami jiems įspėjimai apie susidariusį įsiskolinimą ir tik kritiniu atveju imamasi tokių priemonių, kaip vandens tiekimo nutraukimas ar skolos išieškojimas per teismą.

Ankstesniais metais antstoliui perduota išieškojimui 20 vartotojų, kurių skola įmonei sudaro 5 888 eurus. Ankstesniais metais antstoliui buvo perduota, bet dar neišieškota, skolų iš 22 vartotojų. UAB „Sergel“ perduoti 2 vartotojai ikiteisminiam išieškojimui su 1 952 eurų skola. Per 2020 m. už geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą vartotojams ir abonentams dėl skolų parašyta 128 įspėjimai, raginimų, priminimų, 952 SMS žinučių, 7418 elektroninių laiškų, pasirašytos 7 įsiskolinimo padengimo sutartys arba prašymai mokėjimui dalimis dėl 3 187 eurų skolos. Dėl įsiskolinimo 2020 metais vanduo buvo atjungtas 3 vartotojams. Į beviltiškas skolas metų pabaigoje buvo nurašyta 128,88 Eur gyventojų skolų.

Juridinių asmenų įsiskolinimai už vandens tiekimo paslaugas ataskaitinių metų pabaigoje siekė 49 459 Eur (2020 m. 50 734 Eur). Dalis skolų – per 33 tūkst. Eur yra einamo mėnesio ir iki kito deklaravimo apmokamos kaip numato sutarties sąlygos. Tačiau 16,4 tūkst. Eur skolų buvo pradelstos ir vėlavo atsiskaityti už suteiktas paslaugas, iš jų skola iki 2 mėn. 6,4 tūkst. Eur, iki 3 mėn. 5,6 tūkst. Eur, iki 4 mėn. 4 tūkst. Eur, iki 3 mėn. 5,6 tūkst. Eur, skolos per 4 ir 5 mėn. suma tik 0,17 tūkst. Eur.

Ataskaitiniais metais už 16 tūkst. Eur. iš UAB „Informacinių ryšių ir technologijų centras“ (toliau IRTC) įsigyta ir įdiegta „Klientų aptarnavimo sistema“ kuri įgalina operatyviau, mažesniais sąnaudų kaštais atlikti paslaugų teikimo sutarčių, mokėjimų, skolų administravimą bei prevenciją, klientų informavimą apie mokėjimo pranešimus, skaitiklių rodmenų deklaravimą savitarnoje ir kitas paslaugas. Todėl darbe su vartotojų skolomis ataskaitiniais metais yra pokyčių nei ankstesniais.

Lentelėje – įmonės darbuotojų atlikti veiksmai 2020 m., siekiant sumažinti vartotojų įsiskolinimus už suteiktas paslaugas:

Skolos išieškojimo būdas		2019 m.	2020 m.
Prašymai apmokėti dalimis	vnt.	24	7
Įspėjimai raštu, registruoti laiškai	vnt.	271	128
Teismo keliu	vnt.	4	2
Antstolio kontora	vnt.	22	20
Atjungimai	vnt.	6	3
SMS žinutės	vnt.		952
Elektroniniai laiškai	vnt.		7418

Darbe su vartotojų skolomis svarbus, įmonės kontrolės skyriaus darbas. Jei išsiųsta SMS ar elektroninį laišką galima ignoruoti, tai kontrolės darbuotojo apsilankymo sunku išvengti. Laiku

pastebėtas vandens skaitiklio parodymų nedeklaravimas bei laiku perspėjimas apie galimą didelę skolos susidarymo galimybę skatina vartotoją laiku deklaruoti ir atsiskaityti už suteiktas paslaugas.

Reikia konstatuoti, kad COVID 19 pandemija ir įvesti ribojimai dėl judėjimo šioje įmonės veiklos srityje padarė žymius pokyčius, jei 2019 m. įmonės darbuotojai patikrino 6879 vartotojus, tai sudarė 69,5 % visų įmonės aptarnaujamų vartotojų, tai ataskaitiniais metais buvo patikrinta tik 1893 objektai, rasta per 7 tūkst. m³ nedeklaruoto vandens bei dėl neteisingai perduotų rodmenų daugiau kaip 4 tūkst. m³ perteklinio deklaravimo. Patikrinta tik 2490 vnt. skaitiklių

6. SKOLOS

6.1. Finansinės skolos

Vykdamas Nemuno vidurupio projektą, I etapo antrai daliai pritrūkus lėšų, dalį išlaidų turėjo dengti įmonė. Be to, Finansų ministerijos sprendimu, nuo 2009 m. sausio 1 d. projektams nebuvo skiriami asignavimai PVM išlaidoms. PVM įmonė turi apmokėti nuosavomis lėšomis. Todėl buvo būtinybė imti 347 544 Eur paskolą su Savivaldybės garantu ir 318 582 Eur paskolą, įkeičiant įmonės turtą. Paskolą suteikti laimėjo AB Swedbankas. 2019 metais sumokėta paskutinė 21 901 Eur paskolos dalis.

2014 metais prisidėjimui prie vandentvarkos projektų (Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-049 ir Nr.VP3-3.1-AM-01-V-01-047) vykdymo buvo paimta 521 316 Eur paskola iš Šiaulių banko su Šakių rajono savivaldybės garantu ir 231 696 Eur įmonės garantu, įkeičius nekilnojamąjį turtą. Paskola buvo sudaryta 10 metų laikotarpiui. 2020-12-31 įmonė skolinga šiam bankui 200 869 Eur, iš kurių 57 393 Eur reikės grąžinti per 2021 metus.

2016 m. buvo sudaryta kreditavimo sutartis 197 500 Eur su AB SEB banku Griškabūdžio miestelio vandentiekio tinklų pirkimui iš Griškabūdžio ŽŪB, gavus savivaldybės garantą sutartis sudaryta 10 metų laikotarpiui. Paskolos likutis 2020-12-31 buvo 112 857 Eur, iš kurių 2021 m. įmonė turės grąžinti 19 916 Eur.

2018 m. pasirašyta paskolos sutartis su Lietuvos Respublikos finansų ministerija dėl 430 000 Eur paskolos investicijų projektui „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra Šakių rajone“ su Šakių rajono savivaldybės garantu. Per 2018-2020 metus panaudota 230 956 Eur, grąžinta 22 360 Eur. 2020-12-31 bendrovė skolinga 208 596 Eur, 12 270 Eur reikės grąžinti 2021 metais.

2020 metais bankams grąžinta 89 580 Eur paskolų. 2020-12-31 negrąžintų paskolų likutis buvo 522 322 Eur.

2021 metais bankams reikės grąžinti 89 580 Eur.

6.2. Skolos tiekėjams

2020-12-31 tiekėjams bendrovė buvo skolinga 94 202 Eur (2019-12-31 – 38 748 Eur).

Už gruodžio mėnesio paslaugas bendrovė liko skolinga 40 494 Eur, iš to. sk. už elektros energiją 20 743 Eur, už vandens ir nuotekų tyrimus 6 006 Eur, 4.359 Eur, UAB „Vytinga“ už nuotekų valymo įrenginių montavimo darbus Kretkampyje už degalus 4 112 Eur, UAB „Informatikos ir ryšių technologijų centras“ 2 311 Eur ir kitas nedideles sumas už šiukšlių tvarkymą, gamtines dujas, medžiagas, įvairias kitas paslaugas.

53 708 Eur bendrovė liko skolinga įgyvendinamo vandentvarkos projekto rangovams pagal sutartyse numatytas sulaikomas sumas, kurios bus sumokėtos po metų neatsiradus arba pašalinus atsiradusius defektus.

7. KITA VEIKLA

Be centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo, įmonė vykdo papildomą veiklą (toliau „Kita veikla“): transporto ir mechanizmų nuoma, automobilių stovėjimo aikštelės nuoma, vandentiekio bokšto nuoma antenų statymui, vandentiekio ir nuotekų tinklų statyba, paviršinio vandens tinklų priežiūra, nuotekų išvežimas iš vietinių nuotekų kaupimo rezervuarų ir t. t.

„Kita veikla“ pajamos ataskaitiniai metais eurai pateikiamos lentelėje;

Paslaugos pavadinimas	2019 m.	2019 m.
Atlikti darbai ir paslaugos pagal aktus	53862	77374
Transporto paslaugos	36548	33240
Nuomos pajamos	29469	28261
Automobilių stovėjimo aikštelės pajamos	826	774
Subsidijos darbo rinkos programai	0	1864
Ilgalaikio turto perleidimo pajamos ir kt.	1296	1575
Draudimo išmoka (nutraukus rangos sutartis)		32205
Iš viso	122001	175293

Iš kitos veiklos įmonė 2020 metais uždirbo 175 293 Eur pajamų, atitinkamai 2019 m. 122 001 Eur. Lyginant ataskaitinius ir praėjusius metus pajamos už „Kitą veiklą“ padidėjo 53,3 tūkst. Eur.

„Kita veikla“ sąnaudų pokytis eurai praėjusiais ir ataskaitiniai metais pateikiamos lentelėje.

„Kita veikla“ sąnaudos	2019 m	2020 m
Darbo užmokestis su soc. draudimu	20087	24154
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	6884	5345
Elektros energija	11283	9774
Įvairios remonto medžiagos	7646	19944
Degalai	10578	8799
Automobilių remontas ir atsarginės detalės	1965	7613
LVTa nario mokestis	1851	1851
Likutinė nurašyto turto vertė	52	12

Vainikai ir pašalpos	1220	3229
Kt. veiklos sąnaudos	14938	12065
Iš viso sąnaudų	76504	92786

Ataskaitiniais metais „Kita veikla“ sąnaudos padidėjo 16,3 tūkst. Eur, tačiau įvertintinus gautas 53,3 tūkst. Eur didesnes šios grupės pajamas, 2020 m. uždirbta 37 tūkst. Eur daugiau nei 2019 m.

Įmonė yra Lietuvos vandens tiekėjų asociacijos narė. 2020 m., kaip ir praėjusiais, sumokėta 1 851 Eur nario mokesčio.

8. PROJEKTAI, MATERIALUSIS, NEMATERIALUSIS TURTAS

Dar 2017 m. birželio 29 d. įmonė su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra (toliau APVA) pasirašė sutartį „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra Šakių rajone“. Tai įmonės kartu su Europos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 05.3.2.-APVA-R-014-41-0003.

Projekto tikslas – padidinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir sistemos efektyvumą Šakių rajone. Tikslui pasiekti numatomos šios veiklos:

1. Šakiuose geriamojo vandens tiekimo tinklų statyba, paklojant 0,36 km tinklų, prijungiant 34 gyventojus, bei nuotekų tinklų statyba 1,78 km, prijungiant 114 gyventojus.

2. Kudirkos Naumiestyje geriamojo vandens tiekimo tinklų statyba, paklojant 0,94 km tinklų, prijungiant 114 gyventojus, bei nuotekų tinklų statyba 0,25 km prijungiant 75 gyventojus.

3. Plokščiuose geriamojo vandens tiekimo tinklų statyba, paklojant 0,83 km tinklų, prijungiant 58 gyventojus.

4. Griškabūdžio mst. nuotekų tinklų statyba 3,84 km, prijungiant 200 gyventojų.

5. Lukšių mst. nuotekų tinklų rekonstrukcija 1,05 km.

6. Gelgaudiškio mst. nuotekų tinklų rekonstrukcija 2,33 km.

7. Geriamojo vandens gerinimo įrenginių statyba Sintautų ir Kidulių gyvenvietėse, sudarant sąlygas gauti kokybiškesnę paslaugą daugiau kaip 1100 gyventojų.

Bendra projekto vertė 1 542 545,35 Eur, iš t. sk. ES fondo lėšos 981 531,54 Eur, įmonės prisidėjimas 561 013,81 Eur. Projektą įmonė vykdo be partnerių. 2019 metais projektas papildytas „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros inventorizacijos“ veikla, bendrai projekto vertė padidėjo iki 1 797 673,36 Eur, iš t.sk. ES fondo lėšos sudaro 1 143 871,14 Eur, likę 653 802,22 Eur bus įmonės lėšos. Projekto veiklų įgyvendinimo pradžia 2016-03-16. Projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga po termino pratęsimo 2022-09-30.

2017 metų pabaigoje pasirašytos rangos darbų sutartys su UAB „Statybų ritmas“ sudaryta sutartis dėl nuotekų tinklų statybos Griškabūdyje. Vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų statybos Kudirkos Naumiestyje darbų konkursą laimėjo UAB „Žemkasta“. Gelgaudiškio miesto nuotekų surinkimo tinklų rekonstrukcijos darbų konkurso nugalėtojas – UAB „Meyer & John“.

2018 metų pradžioje pasirašytos sutartys su UAB „LitCon“ dėl Sintautų ir Kidulių miestelių vandens gerinimo įrenginių statybos darbų atlikimo.

2018 metų lapkričio mėnesį su UAB „Terebro“ pasirašyta vandens tiekimo tinklų statybos darbų sutartis Plokščiuose.

Kaip ir planuota 2019 m. pradžioje (vasario mėn.) buvo pasirašytos rangos darbų sutartys Lukšių mst. nuotekų tinklų rekonstrukcijai ir Šakiuose geriamojo vandens tiekimo tinklų statybai.

2019 metų balandį dėl nevykdytų darbų buvo nutraukta sutartis su UAB „Meyer & John“, kuri pagal sutarties sąlygas turėjo atlikti Gelgaudiškio miesto nuotekų tinklų rekonstrukciją 2,33 km. Vėliau šis rangovas įgavo bankrutuojančios įmonės statusą.

Taip pat nepavyko pradėti darbų Kudirkos Naumiestyje, Kiduliuose ir Sintautuose dėl įmonių, laimėjusių rangos darbus, bankroto.

2019 metų pabaigoje buvo baigti Griškabūdžio mst. nuotekų tinklų statybos darbai. Įgyvendinant šią sutartį buvo paklota 3,79 km buitinių nuotekų tinklų bei pastatyta buitinių nuotekų siurblinė, kurių statybos vertė 387 419 Eur.

2019 m. pabaigai Plokščiuose rangos darbai buvo baigti, vyko techninės dokumentacijos tvarkymas.

Ataskaitinių metų vasario mėnesį pasirašyta rangos sutartis su UAB „Sudokas“ dėl vandens tiekimo ir nuotekų tinklų statybos Kudirkos Naumiestyje, sutartyje buvo numatyta atlikti darbų už 91 800 Eur be PVM. Rangos darbai buvo baigti 2020 m. rudenį, o šių metų pradžioje buvo baigta ir teisinė atliktų darbų registracija.

Ataskaitinių metų pavasarį buvo pradėti vandens gerinimo įrenginių (toliau VGĮ) statybos darbai pagal 2019 m. gruodžio mėn. pasirašytą rangos sutartį su UAB „Evikta“ kurioje numatyta už 137 520 Eur be PVM atlikti VGĮ su gręžiniu projektavimo ir statybos darbus Kiduliuose, darbai buvo užbaigti 2020 rudenį.

2020 liepos mėn. pasirašyta rangos sutartis su UAB „Infes technologijos“ dėl VGĮ su gręžiniu projektavimo ir statyba Sintautuose, darbų numatyta atlikti už 195 000 Eur be PVM. Įrenginių statybos darbus numatyta atlikti per 22 mėn. nuo sutarties pasirašymo.

Ataskaitinių metų gruodžio 31 d. projekto Nr. 05.3.2.-APVA-R-014-41-0003 buvo atlikta darbų už 1 053 851 Eur.

Be projekto įgyvendinimo darbų, įmonė įsigijo ilgalaikio materialaus turto už 58 866 Eur, iš t. sk.

- pastatytas nuotekų valymo įrenginys Kretkampyje už 7 606 Eur,
- nupirkta krovininis automobilis VW Transporter už 3 800 Eur,
- 8 vandens ir vieną siurblių į Šakių nuotekų valymo įrenginius 2 999 Eur,
- vandens skaitiklių už 9 364 Eur,
- 2 dažnio keitiklius Katilių VGI, bei Sudargo vandenvietei 1 949 Eur,
- aliuminio pakrovimo rampą transportui 1 045 Eur,
- dujų analizatorių už 683 Eur,
- 5 hidroforus už 667 Eur,
- 3 spausdintuvus 261 Eur,
- 2 talpas (1m³) geriamam vandeniui transportuoti 160Eur,
- 4 kompiuterius apskaitos skyriui bei 2 kompiuterius su stebėjimo programų įdiegimu dispečerinei ir Valių nuotekų valymo įrenginiams už 6 722 Eur,
- 6 planšetinius kompiuterius Samsung skaitiklių patikrų, keitimo vykdymui, vartotojų kontrolės kokybiškam atlikimui užtikrinti 2 040 Eur,
- nutiesta 50 m lietaus tinklų ir 241 m vandentiekio tinklų Kudirkos Naumiestyje,
- 400 m vandentiekio, prijungiant beveik 200 Kaimelio vartotojus prie Kidulių VGI ir 359 m nuotekų tinklų Kiduliuose sudarant geras tolimesnes nuotekų tinklų plėtros galimybes Kaimelio km,
- 42 m vandentiekio tinklų Šakiuose,
- 26 m nuotekų tinklų atvadas Gelgaudiškyje

Viso vandens ir nuotekų tinklų plėtroje atlikome darbų už 21 570 Eur.

Teikiamų paslaugų kokybės gerinimui 2020 m. iš UAB „Informatikos ir ryšių technologijų centras“ įsigijome (su įdiegimo paslauga) ir pradėjome naudoti sukurtas apskaitos sistemas.

2020m. gegužės mėnesį buvo pasirašyta sutartis ir nupirkta Paslaugų valdymo sistema kainavusi 7 500 Eur, atliekanti tokias funkcijas:

-PVS duomenų bazėje registruoti, kaupti bei saugoti visą informaciją, būtiną efektyviam Paslaugų teikimui gyventojams ir įmonėms;

-formuoti darbuotojams Paslaugų darbų užduotis bei kontroliuoti jų vykdymą;

-kontroliuoti bei vertinti Paslaugų teikimo veikloje dalyvaujančių darbuotojų darbo našumą;

-kontroliuoti bei vertinti atskirų Paslaugų rentabilumą;

-kontroliuoti bei vertinti atskirų Objektų arba jų grupės aptarnavimo kaštus, sudarant darbų atlikimo aktus;

-išmaniosiomis darbo priemonėmis (telefonu, planšetiniu kompiuteriu) nuotraukose fiksuoti Objektų gedimus, darbines situacijas, atliktus darbus;

-darbo metu kontroliuoti darbuotojų buvimo vietą PVS elektroniniame žemėlapyje, esant poreikiui pasižiūrėti buvimo vietos istorinius duomenis.

Šios sistemos palaikymas kas mėnesį kainuos 100 Eur (be PVM).

UAB „Informatikos ir ryšių technologijų centras“ įdiegė Klientų aptarnavimo sistemą (su licencija). Paslaugų apskaitos bei valdymo sistema, įsigyta už 16 000 Eur, kuri operatyviai padės atlikti šiuos uždavinius:

-paslaugų teikimo sutarčių administravimas;

-sąskaitų už suteiktas paslaugas išrašymas;

-mokėjimų, skolų administravimas, prevencija;

-integracija su įmonėje veikiančia apskaitos programa;

-sąskaitų už suteiktas paslaugas išrašymas klientams ir atskiros apyvartos formavimas;

-klientų informavimas apie mokėjimo pranešimus savitarneje;

-klientų informavimas apie suteiktas bei planuojamas teikti paslaugas;

-skaitiklių rodmenų deklaravimas savitarneje;

-vieno langelio informacijos įvedimo principas savitarneje.

Šios sistemos palaikymas kas mėnesį kainuos 300 Eur (be PVM).

9. PLANAI 2020 m.

1. Kaip ir ankstesniais taip ir 2021 m. toliau bus dirbama vandens praradimų srityje, vykdant nuolatinę gręžinių kontrolę. Įrangos leidžiančios stebėti vandenviečių darbo režimo rodiklius per atstumą įsigijimas ir įdiegimas įgalintų sumažinti patiriamas sąnaudas pagrindinėje veiklos grupėje.

2. Švarus vanduo skatina vartotoją labiau naudotis tiekiamą įmonės paslauga, tai teigiamai įtakoja įmonės pajamas, bus siekiama, kad vartotojus pasiektų tik kokybiškas, nustatytas higienos normas atitinkantis vanduo. Planuojame pastatyti 2 vandens gerinimo įrenginius.

3. Plėtoti, renovuoti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklus, kuo racionaliau pasinaudoti ES 2014-2020 m. finansavimo laikotarpiui skirtomis lėšomis naujų

vandentiekio ir nuotekų tinklų statybai, esamų avarinės būklės tinklų renovacijai, vandens gerinimo įrenginių statybai.

4. Didinti gręžinių aptarnavimo teritorijas, sujungiant juos į vieną tinklą, tikslas mažinti priežiūros sąnaudas, kaip teritorijos priežiūra, laboratorijos kaštai, kiti mokesčiai. Ataskaitiniais metais prie Gelgaudiškio vandens infrastruktūros prijungti Dabitų km. vandens tiekimo tinklai, Kaimelio vandens tinklai prijungti prie Kidulių infrastruktūros, čia 2020 m. pradėjo veikti vandens gerinimo įrenginiai. 2021 m. esant techninėms, finansinėms galimybėms ketinama sujungti dvi Gotlybiškių vandenvietes į vieną tinklą bei Joginiškių, Kriūkų tinklus.

5. Siekti elektros sąnaudų kaštų mažėjimo renovuojant (apšiltinant) vandenviečių siurblių, gręžinių pastatus, nes šaltuoju metų laiku dėl būtinybės palaikyti pliusinę temperatūrą patalpos viduje išauga elektros sąnaudos.

6. Kuo didesniai vartotojų kiekiui sudaryti galimybę atsiskaityti pateiktų sąskaitų pagalba.

7. Pasiruošti ir pasitvirtinti trešimo planą (us) panaudojant esantį sandėliuojamą perteklinį dumblą dirvų tręšimui.

8. Kaip ir kiekvienais metais taip iš šiais pagal galimybę įmonė atnaujins autotransporto ir kitą techniką, nes įmonės tikslas – užtikrinti kokybišką vartotojų aptarnavimą.

Direktorius

Kęstutis Vilkauskas